

การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์
ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
THE DEVELOPMENT OF THE COMPETENCY OF NETWORK BUILDING
FOR KNOWLEDGE MANAGEMENT, PHRAPARIYATTIDHAMMA
SCHOOLS, GENERAL EDUCATION SECTION, BANGKOK, THAILAND

พระมหาสม ติสสเทโว (อินตะ)^๑ Phramaha Som Tissadevo (Inta),
พระมหาเอกชัย ฐิตปัญโญ (พลเดช)^๒ Phramaha Ekachai Thitapanyo (Phondet),
สุภกิจ สอทัต^๓ Supakich Sotat,
พรสวรรค์ รอดคล้าย^๔ Pornsawan Rodklai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาผลสภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้าน
การสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
ศึกษา กรุงเทพมหานคร ๒) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่าย
เพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร ๓) วิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขของการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้าน
การสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร วิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) ขั้นตอนการศึกษาเอกสาร ๒) ขั้นตอนการศึกษาผลการใช้รูปแบบ ๓) ขั้นตอนวิเคราะห์ปัจจัย
และเงื่อนไขของการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการองค์
ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครด้วยการวิจัยเชิง
คุณภาพ เชิงปริมาณ และเชิงปฏิบัติการ

^๑ โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๒ โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๓ โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๔ โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การกำหนดรูปแบบการสร้างเครือข่าย การให้ความสำคัญของการบริหารจัดการองค์ความรู้ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยน การกระจายองค์ความรู้ การจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณลักษณะของผู้นำ แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน

๒. การมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน แล้วนำมาเป็นยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการองค์ความรู้ต่อไปตามกฎหมาย กติกา ข้อตกลงที่ร่วมกันกำหนดไว้ มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการทุกครั้ง

๓. การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหาร และครูอาจารย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมส่วนมากยังไม่มียุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการองค์ความรู้ ส่วนมากไม่มีเกณฑ์ในการถ่ายทอด ขาดแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน และขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา ข้อตกลง และการประเมินผลการดำเนินงาน

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนา, สมรรถนะ, การสร้างเครือข่าย, การบริหารจัดการองค์ความรู้

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the results of the developmental model of the competency of network building for knowledge management of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section Bangkok, Thailand, 2) to study the results of the use of the developmental model of the competency of network building for knowledge management, Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section and 3) to analyze the factors and conditions of the developmental model of network building for knowledge management used in Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section.

Research Methodology was divided into 3 steps, 1) the process of documentary studying, 2) the process of studying the results of the models

using and 3) analysis of factors and conditions of the use of the developmental model of network building for knowledge management used in Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section with qualitative, Quantitative, and action research.

The findings were as follows;

1. The formulation of network building; the providing of knowledge management; transfer; exchange; distribution; and in the storage of information and various aspects of development were as follows; skills, attitudes, values, and leadership characteristic, motivation or internal driving force.

2. The participation in resource sharing and then used as a strategy to determine the action plan for competency development; creating a network for knowledge management according to the rules mutual agreements with tracking and evaluate the results of every operation.

3. In regard to the results of the study of the using of development model of the competency of network building for knowledge management of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section was found that most administrators and teachers of Phrapariyattidhamma Schools, General Education Section did not have a clear policy to formulate strategy of a network building for knowledge management. Most of them did not have the criteria for transferring, lack of motivation or internal driving force and lack of participation in the formulation of rules, agreements and performance evaluation.

Keywords : Development Model, Competency, Network Building,
Knowledge Management

บทนำ

การพัฒนาที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พัฒนาของคน โดยคน และเพื่อคน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศไทยก้าวไปสู่การพัฒนาที่พึงปรารถนาในระยะยาว เศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา และการพัฒนายั่งยืน การพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาการ จำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์แนวคิด ทฤษฎีหลักการพัฒนาตามพุทธศาสนา ถือว่าการแก้ปัญหา และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตทุกระดับต้องเริ่มที่จิตใจ พื้นฐาน หากจิตใจยังไม่พัฒนายังมีความหลงผิด และยังเป็นอกุศล ย่อมไม่อาจนำไปสู่การพัฒนาทางวัตถุและการสร้างสรรค์งาน ภายนอกให้บรรลุเป้าหมายได้ การพัฒนาตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านกล่าวว่า การพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลงตามแผน เป้าหมายสุดยอดของการพัฒนาอยู่ที่คน คนเป็นทั้งผู้ถูกพัฒนาและผู้รับพัฒนา ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะ คือ กระบวนการเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้งในด้านความคิดเห็นที่มีต่องานและผลของการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยพัฒนาองค์ประกอบสมรรถนะ ๒ ด้าน คือ ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) โดยมีกระบวนการพัฒนาอิงแนวคิดแบบระบบเพื่อควบคุม การพัฒนาบุคลากรว่า ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เมื่อได้ผลและข้อมูลย้อนกลับก็จะนำไปปรับปรุงกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้เหมาะสมต่อไป

เครือข่ายพัฒนาครู เป็นการสร้างเครือข่ายเพื่อพึ่งพาตนเอง จากข้อเสนอแนะดังกล่าว เป็นเรื่องน่าสนใจที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในลักษณะเครือข่าย การรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย กล่าวถึงความเชื่อมโยงบุคคล คณะบุคคลหรือองค์กรที่มีความสนใจหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน และใช้เครือข่ายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การบริหารจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) สามารถเสริมพลังซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิกเครือข่ายได้ ทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน ประสบความสำเร็จ เนื่องจากแนวคิด “การบริหารจัดการองค์ความรู้” มุ่งเน้นความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในกลุ่มผู้ปฏิบัติ เป็นการสร้างและแบ่งปันความรู้อันเกิดจากการลงมือปฏิบัติ เนื่องจากคำว่า “ความรู้” ที่นำมาใช้ภายใต้บริบทของการบริหารจัดการองค์ความรู้ ไม่ได้เป็นเพียงเนื้อหาความรู้ หากแต่ความรู้จึงมีทั้งส่วนที่เป็นทักษะ (Skill) ส่วนที่เป็น การปฏิบัติ (Practice) และส่วนที่เป็นทัศนคติ (Attitude) อารมณ์ความรู้สึกรวมอยู่ในคำว่า “ความรู้” ด้วย และความสำเร็จของการถ่ายทอดความรู้ไม่ใช่อยู่ที่คอมพิวเตอร์หรือเอกสาร หากแต่อยู่ที่การปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนด้วยกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายปลายทางสำคัญของความรู้ไปปฏิบัติเหล่านี้ จะสร้างความรู้มาใช้กับบริบทของเครือข่ายในลักษณะเครือข่ายพัฒนางานหรือคุณภาพงาน สมาชิกเครือข่ายมีการประชุมรวมกัน เกิดความรู้จากประสบการณ์มาทำงานของ

ตนเองมาแลกเปลี่ยนกัน เป็นแนวทางที่นำไปสู่ความสำเร็จของการรวมกลุ่มโรงเรียน เป็นเครือข่ายเพื่อเรียนรู้การพัฒนา สมรรถนะการเสริมเครือข่ายการบริหารจัดการองค์ความรู้

คณะผู้วิจัยในฐานะมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบของการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสมรรถนะด้านองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการองค์ความรู้ อันจะส่งผลให้ดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

๑. ศึกษาผลสภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๒. ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

๓. วิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขของการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รวบรวมข้อมูลการวิจัยแบบวิธีผสม (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น ๓ ระยะ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ระยะที่ ๑ ขั้นการศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาเอกสารต่าง ๆ เช่น ตำรา หนังสือ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

ศึกษากรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ ๒ ขั้นการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ระยะที่ ๓ ขั้นการวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขของการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร” แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

๑. ผลการศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมของการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่าย แบ่งออกมาเป็น ๕ ระดับ ได้แก่

ระดับที่ ๑ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) โดยวิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารตีพิมพ์ของสถานศึกษา การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุชุมชน การจัดนิทรรศการนอกสถานศึกษา จดหมายข่าว เว็บไซต์ของสถานศึกษา เป็นต้น

ระดับที่ ๒ การมีส่วนร่วมในระดับการปรึกษาหารือ (To Consult) เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความ คิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของสถานศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

ระดับที่ ๓ การมีส่วนร่วมในระดับให้เข้ามามีบทบาท (To Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของ ประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของสถานศึกษา เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

ระดับที่ ๔ การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (To Collaborate) เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยหุ้นส่วนกับสถานศึกษาในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

ระดับที่ ๕ การมีส่วนร่วมในระดับให้เสริมอำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

๒. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

๒.๑ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ โดยโรงเรียนกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ จิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา เริ่มจากการกำหนดรูปแบบการสร้างเครือข่าย ความสำคัญของการบริหารจัดการองค์ความรู้ แล้วนำมาเป็นยุทธศาสตร์เพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายต่อไป

๒.๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการถ่ายทอด การแลกเปลี่ยน การกระจายองค์ความรู้ ทั้งในส่วนของวิทยาการสากล และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและข่าวสารที่สามารถนำไปกระจายให้แก่หน่วยงานอื่นและบุคคลอื่น พร้อมกำหนดเกณฑ์วัดผลสำเร็จไว้ด้วย หากมีปัญหาอุปสรรคสามารถแก้ไขร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรจะมีการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณลักษณะของผู้นำ แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่องค์กรได้กำหนดไว้

๒.๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรระดมและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้องค์กรสามารถค้นหา คัดเลือก เผยแพร่ การสร้างปฏิสัมพันธ์การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน การฝึกให้บุคลากรขององค์กรแสดงบทบาทเป็นผู้นำ หรือผู้ตามในการบริหารจัดการองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมในการทำงานกับผู้อื่น การมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา ข้อตกลงร่วมกัน รวมทั้งการกำกับดูแล และมีการประเมินเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้มีการพัฒนายิ่งขึ้น

๓. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขของการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

๓.๑ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยภาพรวมอยู่ระดับมากมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ จิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ และน้อยที่สุดที่ระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๖ คือการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนการกระจายความรู้ทั้งในส่วนของวิทยากร สากล และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ

๓.๒ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ จิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารจัดการในรูปแบบการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๘๕ และน้อยที่สุดที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๗๐ คือ สถานศึกษาได้กำหนดแนวทางในการแสวงหาองค์ความรู้เพื่อสร้างเครือข่ายไว้อย่างชัดเจน

๓.๓ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการถ่ายทอด แลกเปลี่ยน การกระจายความรู้ทั้งในส่วนของวิทยากร สากล และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษาได้สร้างพันธมิตรกับองค์กรอื่นเพื่อการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายเป็นการตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหา ร่วมกันไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๗๒ และน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๖๒ คือ สถานศึกษามีแหล่งการจัดเก็บองค์ความรู้สำหรับการบริหารจัดการงานขององค์กร และเพื่อกระจายองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานอื่นและบุคคลอื่นด้วย

๓.๔ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ข้าราชการกับหน่วยงานต่าง ๆ ของทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษามีการพัฒนาหรือส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะประจำตัวให้มีลักษณะเป็นผู้นำได้อย่างเป็นรูปธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๗๖ และน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ระดับมากเท่ากับ ๓.๖๘คือ สถานศึกษามีการพัฒนาแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งจะทำให้บุคคลในองค์กรแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ขององค์กรที่กำหนดไว้

๓.๕ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการระดมและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้องค์กรสามารถค้นหา คัดเลือก เผยแพร่การบริหารจัดการองค์ความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษาส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ที่ดีและการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงานในการคัดเลือกแนวทางการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๗๔ และน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยที่ระดับมาก เท่ากับ ๓.๖๓คือ สถานศึกษาฝึกให้บุคลากรขององค์กรแสดงบทบาทเป็นผู้นำหรือผู้ตามในการบริหารจัดการองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร		
ด้านปัจจัยสนับสนุนและเงื่อนไข	ด้านการพัฒนาทักษะ	ด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์
<p>ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ประกอบด้วย ๖ ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฐานให้ความรู้พื้นฐาน 2. ฐานกระตุ้นความสนใจ 3. ฐานการสร้างเครือข่าย 4. ฐานสร้างองค์ความรู้ 5. ฐานสรุปสิ่งที่เรียนรู้ 6. ฐานนำส่วนผลงานและประเมินผล <p>การจัดกลุ่มการพัฒนาการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม มี ๔ กลุ่มคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ภาระด้านความคิด ความไม่แสวงหาความรู้ สร้างจิตสำนึก 2. ภาระถ่ายทอด แลกเปลี่ยน กระจายองค์ความรู้ 3. การพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม สำนึกและแรงจูงใจ 4. ภาระด้านเทคนิค การใช้ทรัพยากรร่วมกัน <p>การพัฒนาการสร้างเครือข่ายการสอน มี ๔ ด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เน้นภาคีศึกษานิเทศก์มีส่วนร่วม 2. การสร้างระบบการพัฒนา 3. ส่งเสริมการบูรณาการสร้างองค์ความรู้ 4. การวางแผนและทำงานร่วมกัน 	<p>การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ๔ ด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกระตุ้นความคิด ความไม่แสวงหาความรู้ สร้างจิตสำนึก 2. การถ่ายทอด แลกเปลี่ยน กระจายองค์ความรู้ 3. การพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม สำนึกและผู้นำ และแรงจูงใจ 4. การกำหนดกติกา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน <p>การจัดกระบวนการสร้างเครือข่าย มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่าย 2. เตรียมบทบาทผู้บริหารและบุคลากร 3. สืบหาชุมชน สร้างแรงบันดาลใจ 4. ระดมความคิดเห็น 5. สืบค้นวิเคราะห์ จัดแนกแยกแยะข้อมูล 6. การออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน 7. ลงมือปฏิบัติ 8. ประเมินต่อองค์ความรู้เพื่อสังคม 	<p>แนวคิดพื้นฐาน เน้นการจัดการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างองค์ความรู้ ๔ ด้านคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กระตุ้นความคิด 2. ถ่ายทอดแลกเปลี่ยน 3. สร้างแรงจูงใจ 4. กำหนดกติการ่วมกัน <p>การจัดการสร้างเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มต้นจากปรัชญาการศึกษาและวิสัยทัศน์ โดยโรงเรียน ต้องกำหนดปรัชญาการศึกษาและวิสัยทัศน์ให้ชัดเจน 2. มอบหมายนโยบายให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา และวิสัยทัศน์ เพื่อให้ครูทุกคนโรงเรียนมีส่วนร่วมให้ สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบาย หลักสูตร และ จุดประสงค์การสร้างเครือข่าย 3. ใช้รูปแบบการสร้างเครือข่ายที่ทำให้แต่ละโรงเรียนได้เรียนรู้เชิงรุก (Active learning) มากที่สุด

แผนภูมิ ๑ องค์ความรู้ของกรอบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร คณะผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ ดังรายละเอียด และแสดงในแผนภูมิที่ ๑ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้มี ๖ ขั้นตอน คือ
 - ๑.๑ ให้ความรู้พื้นฐาน
 - ๑.๒ กระตุ้นความสนใจ
 - ๑.๓ การสร้างเครือข่าย
 - ๑.๔ สร้างองค์ความรู้

๑.๕ สรุปสิ่งที่เรียนรู้

๑.๖ นำเสนอผลงานและประเมินผล

๒. รูปแบบการพัฒนาการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมมี ๔ กลุ่ม คือ

๒.๑ การกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ สร้างจิตสำนึก

๒.๒ การถ่ายทอด แลกเปลี่ยน กระจายองค์ความรู้

๒.๓ การพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม ลักษณะผู้นำและแรงจูงใจ

๒.๔ การกำหนดกติกา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๓. หลักเกณฑ์กระบวนการสร้างเครือข่ายมี ๘ ประการ คือ

๓.๑ กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่าย

๓.๒ เตรียมบทบาทผู้บริหารและบุคลากร

๓.๓ สสำรวจชุมชน สร้างแรงบันดาลใจ

๓.๔ ระดมความคิดเห็น

๓.๕ สืบค้น วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะข้อมูล

๓.๖ การออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

๓.๗ ลงมือปฏิบัติ

๓.๘ ประยุกต์ต่อยอดองค์ความรู้เพื่อสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร” จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้โดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

๑. จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ ๑ สภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ระหว่างโรงเรียนและภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาทั้ง ๑๐ โรงเรียน ควรมีรูปแบบและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนควรให้ความสำคัญและมีเครือข่ายที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างเครือข่ายและภาคีต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ข้อมูลทางเลือกในกระบวนการทำงาน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการสร้างเครือข่าย และมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๒. จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ ๒ ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีดังต่อไปนี้

๒.๑ ผู้บริหารและครูอาจารย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมส่วนมากยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดนโยบายด้านนี้ไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์^๕ ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ปัจเจกบุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใด ได้ตกลงที่จะประสาน เชื่อมโยงเข้าหากันภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นระบบย่อมนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนา ประมุขกุล^๖ ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า องค์กรต้องกำหนดความชัดเจนของเป้าหมาย

๒.๒ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาส่วนมากไม่มีเกณฑ์ในการถ่ายทอด (การแลกเปลี่ยน การกระจายองค์ความรู้) ให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอื่นที่ชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการสร้างเครือข่ายเพราะจะช่วยการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ^๗ ที่กล่าวไว้ว่า “การสร้างเครือข่ายจะช่วยถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ (Best Practice) พัฒนาคำรู้ใหม่ ๆ เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ลดความเข้าใจผิดพลาด และสร้างความเชื่อใจระหว่างสมาชิกในเครือข่าย

๒.๓ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาส่วนมาก ขาดแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน จึงมีบุคลากรส่วนน้อยที่แสดงพฤติกรรมมุ่งไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ดังนั้น ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรแสดงพฤติกรรมมุ่งไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ สอดคล้องกับ แนวคิดของ พิชัย เพชรรัตน์^๘ กล่าวไว้ว่า “คนที่เข้ามารวมกลุ่มอาจจะเกิดแรงจากฝ่ายต่าง ๆ ทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ การชักชวนของผู้นำชุมชน และเกิด

^๕ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, *การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของ การปฏิรูปการศึกษา*. (กรุงเทพฯ : ส. เอเชียเพลส, ๒๕๕๔). หน้า ๓๗.

^๖ ธนา ประมุขกุล, *บทความปริทัศน์*, (ขอนแก่น: ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต ๖, ๒๕๔๗).

^๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, *Government by Network The New Public Management Imperative by Williams D. Eggers & Stephen Goldsmith*. (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๘), หน้า ๑๗.

^๘ พิชัย เพชรรัตน์, *ขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคประชาชนเพื่อการพัฒนา*, (ลพบุรี: เอกสารประกอบการเรียนวิชาการพัฒนาชุมชน สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๗).

จากความต้องการของตนเองที่มองเห็นปัญหา เกิดความต้องการจะแก้ปัญหาพร้อมทั้งความร่วมมือในการที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นดังกล่าวทำให้คนแสวงหาการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนากิจกรรมที่เกิดขึ้น

๒.๔ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนด กติกา ข้อตกลง และการประเมินผลการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่จะ กำหนดกติกา ข้อตกลง และการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา สมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจน์ ไชยฤทธิ์^๙ ได้ศึกษาเรื่อง : โรงเรียนบ้านเขาหินซ้อน (พัฒนาการภาคตะวันออก) พบว่า การพัฒนาสมรรถนะเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ๒ ด้าน คือ ด้านสภาพความพร้อมของสถานศึกษา และด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา

๓. จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ ๓ การวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขของการนำ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ไปใช้ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๒ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการกระตุ้นความคิด ความใฝ่แสวงหาความรู้ จิตสำนึกใน การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ด้านการถ่ายทอด แลกเปลี่ยน การ กระจายความรู้ทั้งในส่วนของวิทยากรสากล และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ข่าวสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ของทั้ง ในภาครัฐและเอกชน และด้านการระดมและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้องค์กร สามารถค้นหา คัดเลือก เผยแพร่การบริหารจัดการองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ การสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญระหว่างสองโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น โดยโรงเรียนพระปริยัติ ธรรมแผนกสามัญศึกษาต้องมีกฎกติกาและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนครอบคลุมต่อการนำเครือข่ายที่ มีอยู่มาบริหารจัดการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้มีสมรรถนะดียิ่งขึ้น

^๙ รุจน์ ไชยฤทธิ์, แนวทางการพัฒนาเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษากรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเขา หินซ้อน พัฒนาการภาคตะวันออก, หน้า ๕๒.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย “การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑.๑ การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานครจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าครู อาจารย์ ผู้สอนสามารถนำไปใช้จริง และมีการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ หลังจากนำไปใช้จริง ทั้งนี้ครู อาจารย์ ผู้สอนสามารถนำการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ไปบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งในวิชาเรียนปกติ หรือการจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาต่างหาก และหลังจากการนำไปใช้จริง ควรมีการประเมินย้อนกลับ (Feedback) การพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ด้วยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากรอบหลักสูตรต่อไป

๑.๒ การนำการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ไปบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ ครู อาจารย์ ผู้สอน สามารถการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ไปจัดการเรียนการสอนต่างหาก หรือนำบางประเด็นไปใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งของการพัฒนาสมรรถนะได้

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ทั้งนี้เพื่อความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ดังกล่าวต่อไป

๒.๒ ควรมีการวิจัยในระดับการบริหาร และระดับนโยบายเพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมให้สถานศึกษานำการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการองค์ความรู้ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ไปใช้ได้จริง

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. การจัดการเครือข่าย : กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของ การปฏิรูป การศึกษา. กรุงเทพฯ : ส. เอเชียเพลส, ๒๕๕๔.

ธนา ประมุขกุล. บทความปริทัศน์. ขอนแก่น : ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต ๖, ๒๕๔๗.

พิชัย เพชรรัตน์. ชีตความสามารถในการแข่งขันของภาคประชาชนเพื่อการพัฒนา. ลพบุรี : เอกสารประกอบการเรียนวิชาการพัฒนาชุมชน สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๗.

รุจ ไชยฤทธิ์, แนวทางการพัฒนาเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษากรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเขา หินซ้อน พัฒนาการภาคตะวันออก.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. Government by Network The New Public Management Imperative by Williams D. Eggers & Stephen Goldsmith. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๘.

